

LEHDISTÖTIEDOTE nro 50/24

Luxemburgissa 21.3.2024

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-61/22 | Landeshauptstadt Wiesbaden

Velvollisuus sisällyttää kaksi sormenjälkeä henkilökortteihin on yhteensopiva yksityiselämän kunnioittamista ja henkilötietojen suojaa koskevien perusoikeuksien kanssa

Koska asetus, jossa säädetään tästä toiminnosta, on kuitenkin annettu väärän oikeusperustan nojalla, unionin tuomioistuin toteaa sen pätemättömäksi ja pysyttää sen vaikutukset enintään 31.12.2026 saakka, jotta unionin lainsäätäjä voi antaa uuden asetuksen oikean oikeusperustan nojalla.

Velvollisuus sisällyttää kaksi sormenjälkeä henkilökortteihin on yhteensopiva yksityiselämän kunnioittamista ja henkilötietojen suojaa koskevien perusoikeuksien kanssa. Se voidaan oikeuttaa väärin henkilökorttien valmistuksen ja identiteettipetosten torjumisen tavoitteilla ja tavoitteella varmistaa todentamisyhteisöjen yhteentoimivuus. Unionin tuomioistuin toteaa kuitenkin, että asetus, jossa säädetään tästä toiminnosta, on pätemätön sen vuoksi, että se on annettu väärän oikeusperustan nojalla ja näin ollen väärää lainsäätämisyhteisöä noudattaen. Niiden vakavien kielteisten seurausten vuoksi, joita asetuksen välittömällä pätemättömäksi toteamisella olisi, unionin tuomioistuin pysyttää asetuksen vaikutukset siihen saakka, kunnes uusi asetus tulee voimaan, ja enintään 31.12.2026 saakka.

Saksan kansalainen riitauttaa saksalaisessa tuomioistuimessa sen, että Wiesbadenin kaupunki on kieltäytynyt myöntämästä hänelle uutta henkilökorttia ilman hänen sormenjälkiensä sisällyttämistä korttiin.

Saksalainen tuomioistuin pyytää unionin tuomioistuimelta vastausta siihen, onko unionin asetus, jossa säädetään velvollisuudesta sisällyttää henkilökorttien tallennusvälineeseen kaksi sormenjälkeä,¹ pätevä.

Perusteellisen tarkastelun jälkeen unionin tuomioistuin katsoo, että **velvollisuus sisällyttää henkilökorttien tallennusvälineeseen kaksi täydellistä sormenjälkeä rajoittaa** Euroopan unionin perusoikeuskirjassa taattuja **yksityiselämän kunnioittamista ja henkilötietojen suojaa koskevia perusoikeuksia**.

Tämä sormenjälkien sisällyttäminen voidaan kuitenkin oikeuttaa yleisen edun mukaisilla väärin henkilökorttien valmistuksen ja identiteettipetosten torjumisen tavoitteilla ja tavoitteella varmistaa todentamisyhteisöjen yhteentoimivuus. Toiminto on nimittäin soveltuva ja tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi, ja se ei ole suhteeton niihin nähden.

Koska kahden sormenjäljen sisällyttäminen henkilökorttien tallennusvälineeseen myötävaikuttaa väärin henkilökorttien valmistuksen ja identiteettipetosten torjuntaan, se edistää rekisteröityjen yksityiselämän suojaa sekä laajemmin rikollisuuden ja terrorismin torjuntaa. Lisäksi tällainen toiminto mahdollistaa sen, että unionin kansalainen voi osoittaa henkilöllisyytensä luotettavasti, ja sillä helpotetaan siten sitä, että unionin kansalaiset voivat käyttää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen ja oleskeluun Euroopan unionissa. Tällä sormenjälkien sisällyttämisellä tavoitellut päämäärät ovat siten erityisen tärkeitä paitsi unionille ja jäsenvaltioille myös unionin kansalaisille.

Pelkkä kasvokuvan sisällyttäminen henkilökorttiin on vähemmän tehokas tunnistamiskeino kuin kahden sormenjäljen sisällyttäminen tämän kuvan lisäksi. Kasvojen anatomiset piirteet voivat nimittäin muuttua ikääntymisen, elämäntapojen, sairauden tai kirurgisen toimenpiteen seurauksena.

Sitä vastoin kyseessä oleva **asetus on annettu väärän oikeusperustan nojalla**² ja noudattaen siten väärää lainsäätämisyjärjestystä eli tavallista lainsäätämisyjärjestystä eikä erityistä lainsäätämisyjärjestystä, joka edellyttää erityisesti neuvoston yksimielisyyttä. Näin ollen **unionin tuomioistuin toteaa asetuksen pätemättömäksi**.

Asetuksen pätemättömäksi toteamisesta välittömin vaikutuksin voisi kuitenkin aiheutua vakavia kielteisiä seurauksia merkittävälle määrälle unionin kansalaisia ja erityisesti heidän turvallisuudelleen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella. **Näin ollen unionin tuomioistuin katsoo, että asetuksen vaikutukset on pysytettävä siihen saakka, kunnes sen korvaava uusi, oikean oikeusperustan nojalla annettava asetus tulee voimaan kohtuullisessa ajassa ja viimeistään 31.12.2026.**

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

[Tuomion koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!

¹ Unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä 20.6.2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2019/1157](#).

² Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat nimittäin antaneet tämän asetuksen SEUT 21 artiklan 2 kohdan, joka koskee unionin kansalaisten oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, nojalla. Oikea oikeusperusta on kuitenkin SEUT 77 artiklan 3 kohta, joka on erityisempi määräys ja joka koskee vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta ja tarkemmin rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaa. Viimeksi mainitussa määräyksessä määrätään erityisestä lainsäätämisyjärjestyksestä ja erityisesti neuvoston yksimielisyydestä.